Duodecimrichtlijn essentiële tremor: Adaptatie naar de Belgische zorgcontext

Haio: DENDOOVEN Hendrik , KUL
Promotor: VAN NULAND Marc , KUL
Praktijkopleider:

Context: Essentiële tremor is een prevalent probleem in de algemene populatie, deze wordt geschat op 5% bij de populatiegroep van 40 jaar en ouder. Het zorgt vaak voor een verminderde quality of life. Het probleem verschuilt zich echter in het feit dat patiënten hiermee zelden naar de huisarts komen. Daarnaast zijn er helaas, over dit onderwerp, tot op heden geen goede evidence based richtlijnen beschikbaar voor de Belgische huisarts. Wel is er de Finse richtlijn van Duodecim dewelke, vertaald, beschikbaar is voor de Belgische gezondheidsmedewerker op EBMPracticeNet. In deze thesis wordt getracht een onderdeel van deze richtlijn aan te passen aan de Belgische zorgcontext en de huidige wetenschappelijke evidentie.

Onderzoeksvraag: 1. Wat is het effect van bètablokkers in de medicamenteuze behandeling van essentiële tremor? 2. Wat is het effect van anti-epileptica en benzodiazepines in de medicamenteuze behandeling van essentiële tremor? 3. Bij welke aanvullende klinische kenmerken bij een patiënt met tremor moet men denken aan de ziekte van Parkinson? 4. Welke technische onderzoeken zijn nodig bij patiënten met tremor om de ziekte van Parkinson uit te sluiten? Vraag 2 en 3 worden uitgewerkt door Lore Steenwegen in haar thesis 'Adaptatie van een Duodecim richtlijn: essentiële tremor.' Onderzoeksvraag 1 en 4 worden in deze thesis besproken.

Methode: De adaptatie van de Duodecimrichtlijn 'essentiële tremor' gebeurde volgens het stappenplan gebaseerd op een internationaal instrument, de 'Adapte Manual and Resource Kit', zoals omschreven in het handboek dat door EBMPracticeNet ter beschikking werd gesteld. In de periode van oktober 2016 tot en met februari 2017 werd een literatuuronderzoek ondernomen aan de hand van de vier opgestelde klinische vragen. Er werd door beide onderzoekers afzonderlijk gezocht in zowel nationale als internationale databanken. Daarnaast werd gezocht in de database van Medline en Cochrane, alsook in de belangrijkste medische tijdschriften, waaronder 'The big five'. Twee richtlijnen werden weerhouden, deze werden via het AGREE II- instrument beoordeeld. Hun aanbevelingen werden per klinische vraag gewaardeerd op inhoud en courantheid, alsook op samenhang en toepasbaarheid. Hierna volgde de adaptatiefase, er werd beslist welke oorspronkelijke aanbevelingen dienden aangepast te worden. Nieuwe aanbevelingen werden opgesteld en er werd een GRADE aan toegekend. Tot slot werd de aangepaste richtlijn getoetst op toepasbaarheid en validiteit aan de hand van een peer review. Op basis hiervan werden de aanbevelingen verder verfijnd. Tot slot werd geopteerd een praktijkconsensus te maken aan de hand van de geadapteerde aanbevelingen.

Resultaten: Het eindresultaat was een adaptatie betreffende de medicamenteuze behandeling en een toevoeging op vlak van de differentiaal diagnostiek. In de medicamenteuze behandeling wordt Propanolol 20-80mg 2-3x daags, al dan niet in een retard-vorm, gesuggereerd. In de differentiaal diagnostiek van een patiënt met tremor wordt aangeraden om een SPECT-scan met presynaptische dopaminetransportertracer te laten uitvoeren enkel bij diagnostische twijfel, een onbegrepen tremor of indien het vermoeden bestaat dat er multipele aandoeningen naast elkaar bestaan.

Conclusie: Op basis van een literatuuronderzoek en een peer review werd de oorspronkelijke Duodecimrichtlijn 'essentiële tremor' geadapteerd. Ze is bruikbaar en nuttig in de Belgische

huisartsgeneeskunde. Indien de wetenschappelijke kennis in de toekomst zou uitbreiden, moet deze richtlijn opnieuw worden onderworpen aan een adaptatie.